

Stanowisko nr 1/XXV/2016
XXV Okręgowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych w Opolu
z dnia 31 marca 2016 r.

**w sprawie przyjęcia 5 - letniego okresu przedawnienia dla dochodzenia
świadczeń z tytułu składek członkowskich**

Okręgowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych w Opolu mając świadomość braku powszechnych przepisów prawa, z których wynikałby okres przedawnienia składek członkowskich, dążąc jednakże do wskazania okresu, w jakim organy samorządu pielęgniarek i położnych mogą występować w imieniu Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Opolu o zapłatę zaległych składek członkowskich, przedstawia następujące stanowisko:

1. Żaden przepis prawa nie przewiduje, iż roszczenia z tytułu nieopłaconych składek członkowskich ulegają przedawnieniu, w szczególności nie przewiduje tego ustawa regulująca funkcjonowanie samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych - ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1038 ze zm.), zwana dalej ustawą o samorządzie pielęgniarek i położnych.
2. Instytucja przedawnienia znana jest w systemie prawa cywilnego. Przy czym, w ocenie Okręgowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych w Opolu, nie można uznać, iż składki członkowskie mają charakter cywilnoprawny - czyli, że stosuje się do nich przepisy kodeksu cywilnego. Członkostwo w samorządzie zawodowym nie jest bowiem dobrowolne, występuje ustawowy obowiązek przynależności pielęgniarki (należy przez to rozumieć również pielęgniarsza) i położnej (należy przez to rozumieć również położnego) do samorządu pielęgniarek i położnych.

Ustawa o samorządzie pielęgniarek i położnych ustanawia nakaz członkostwa w samorządzie zawodowym stwierdzając w art. 2 ust. 3, iż przynależność pielęgniarek i położnych do samorządu jest obowiązkowa.

Omawiana ustawa w art. 11 ust. 2 pkt 4 z faktem członkostwa w samorządzie wiąże między innymi nałożony obowiązek regularnego opłacania składki członkowskiej.

Zatem członek samorządu jest zobowiązany ustawowo do regularnego opłacania składek członkowskich, nie zaś, jak występuje to w stosunkach cywilnoprawnych, na zasadzie dobrowolności, umowy stron.

3. Skoro występuje wzmiankowany obowiązek przynależności do samorządu zawodowego, z którym wiąże się szereg obowiązków, w których Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Opolu występuje w relacjach wobec pielęgniarki lub położnej w charakterze zbliżonym do organu władzy publicznej, stosunek ten ma charakter administracyjnoprawny. O takim charakterze relacji pomiędzy Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Opolu a jej członkami, w tym o takiej naturze obowiązku opłacania składek

członkowskich, świadczy również przepis art. 92 ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych, zgodnie z którym nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Tym samym egzekucja składek członkowskich następuje na tych samych zasadach co egzekucja należności podatkowych.

4. Co prawda nie istnieje przepis prawa, z którego wynikałaby zasada, iż do wymiaru i egzekucji składek członkowskich stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 615 z późn. zm.) które przewidują instytucję przedawnienia podatków, jednakże na zasadzie analogii zasady przedawnienia podatków mogą mieć zastosowanie do składek członkowskich, skoro egzekwowane są tym samym trybem egzekucji administracyjnej.

Zgodnie z art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, tym samym ten termin powinien w ocenie Okręgowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych w Opolu mieć zastosowanie przy dochodzeniu składek członkowskich od członków samorządu.

5. Jednocześnie Okręgowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych w Opolu wskazuje, iż powyższe stanowisko, wydane zostało wobec braku jednoznacznych przepisów prawa czy stanowiska sądów w kwestii przedawnienia roszczeń z tytułu składek członkowskich pielęgniarek (położnych). Niniejsze stanowisko jest wiążące do czasu:

- 5.1. zmiany przepisów prawa,

- 5.2. zapadnięcia prawomocnych orzeczeń sądów rozstrzygających problem określenia okresu przedawnienia składek członkowskich pielęgniarek (położnych), jak i lub innych składek członkowskich - płatnych na rzecz innych samorządów zawodowych, dochodzonych również w trybie egzekucji administracyjnej,

- 5.3. wydania wiążących dla Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Opolu zaleceń, interpretacji.

Każdorazowa ocena spełnienia punktów 5.1. - 5.3. a tym samym odstępianie od przyjmowania okresu pięcioletniego dla przedawnienia roszczeń z tytułu składek członkowskich podejmowana jest wiążąco przez Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych w Opolu.

Sekretarz Zjazdu
Henryka Homętowska

Przewodnicząca Zjazdu
Beata Guzak